

Vážení přátelé venkova,

rok 2021 se chýlí ke konci a nám nezbývá než shrnout naše aktivity v roce současném a nastínit i něco málo z aktivit chystaných v roce budoucím. Jsme rádi, že se nám letos podařilo uspořádat několik prezenčních akcí a konečně, po dlouhé době, vidět mnohé z Vás osobně. V plném nasazení pracujeme na nové strategii rozvoje území Pobeskydí, která nám v dalších letech otevře dveře k vyhledávání nových dotačních výzev a realizaci potřebných projektů. Snažíme se pracovat i v prostředí sociálních sítí, kde se aktuálně nejvíce zaměřujeme na prezentaci značky BESKYDY originální produkt – ostatně posuďte sami. Protože před námi stojí stále nové výzvy a příležitosti, hledáme možnosti pro realizaci nových projektů a řešení – aktuálně čelíme energetické krizi, a proto je téma „komunitní energetiky“ stále relevantnější. O komunitní energetice, ale i dalších tématech se dočtete na následujících řádcích.

Přejeme příjemné čtení.

Mnoho osobních i pracovních úspěchů

*v roce 2022 Vám přeje
kancelář MAS Pobeskydí*

Metodická pomoc v šablonách pro školy pokračuje

Také v roce 2022 bude pokračovat metodická pomoc naší místní akční skupiny (konkrétně Silvie Lišková, +420 603 500 348, liskova@pobeskydi.cz) školám v Pobeskydí při přípravě a administraci šablon pro školy. 39 z celkového počtu 43 základních a mateřských škol v Pobeskydí využilo možnost čerpat šablony III a většína projektů bude realizována do nejzazšího termínu 30. 6. 2023. Naši metodickou pomoc využívá cca 10 škol.

Již v roce 2022 budou vyhlášeny první výzvy v rámci nového Operačního programu Jan Amos

Komenský, k nimž budou patřit i šablony pro školy. Také s šablonami nového období bychom Vám chtěli pomoci. Naše pomoc ale bohužel bude od roku 2023 omezena nebo úplně zanikne. Zatím nemáme informace, zda nám budou poskytnuty finanční prostředky pro udržení této podpory. Naše projektová manažerka a animátorka škol Silvie Lišková své svěřence v průběhu roku 2022 připraví na tuto změnu a dle možností jim pomůže s přípravou podkladů pro závěrečnou zprávu.

(KN)

Z pole rovnou do kuchyně – již tradiční setkání k podpoře regionálních produktů

Z pole rovnou do kuchyně, tak se nazývá již tradiční setkání zemědělců, výrobců, restaurátérů a dalších milovníků kvalitních lokálních produktů, které jsme uspořádali společně s Celostátní sítí pro venkov.

Letos jsme setkání doplnili o exkurzi na farmu rodiny Halatových v Metylovicích, kde byla možnost seznámit se s chovem masného skotu a prodejem vyzrálého hovězího masa přímo ze dvora. Dalším bodem na trase byla farma rodiny Kublákových ve Fryčovicích. Zde se účastníci dozvěděli praktické informace o prodeji místních produktů, ale také informace o pěstování a faremním zpracování brambor. Jak farma Halatových, tak farma Kublákových se pyšní certifikátem BESKYDY originální produkt. Protože jsme chtěli účastníkům exkurzi ozvláštnit, zajistili jsme odvoz krásnou Karosou ŠL z roku

1980. Celé setkání vyvrcholilo ve Food Atelieru v Ostravě, kde šéfkuchař David Valíček ukázal, jak v kuchyni efektivně a zajímavě vařit z lokálních surovin.

(PP)

MAS Pobeskydí, z. s.

739 53 Třanovice č. p. 1, e-mail: mas@pobeskydi.cz

www.pobeskydi.cz, www.facebook.com/MASPobeskydi

Poslední zprávy z místního akčního plánu

Na Silvestra letošního roku končí projekt Místní akční plán Frýdek-Místek II, který MAS Pobeskydí realizuje ve spolupráci s MAS Slezská brána a Statutárním městem Frýdek-Místek a který se zabývá podporou vzdělávání, výchovy a souvisejících oblastí.

Projekt skončí po čtyřech letech intenzivní práce s parádou a ohňostrojem, tím spíš, že teď, při konci projektu je práce ještě několikanásobně intenzivnější. Počínaje Novým rokem na něj naváže projekt Místní akční plán Frýdek-Místek III, který bude oproti „dvojce“ specifický omezeným rozpočtem, který nám neumožní významně podporovat aktivity spolupráce mezi školami, ale umožní přezít navázaným partnerstvím a realizačnímu týmu.

Do Silvestra minulého roku (aktivity běžící v roce 2021 se teprve postupně uzavírají) se nám podařilo:

- podpořit 41 aktivit spolupráce mezi školami a jinými organizacemi působícími ve vzdělávání, výchově a v souvisejících oblastech,
- utratit 4 032 506 Kč na jejich podporu,
- zapojit 90 škol ze správního obvodu obce s rozšířenou působností Frýdek-Místek i ze „zahraničí“,
- zapojit dalších 68 organizací,
- podpořit 7 212 dětí a žáků,
- podpořit 1 212 dospělých osob,
- pořídit 125 souborů často velmi početného vnitřního vybavení,
- podpořit 275 akcí.

Nejvíce se do spolupráce zapojily školy z Raškovic, Dobratic, Dobré, Nošovic a Paskova, z dalších organizací pak Asociace malých debrujárů České republiky, třinecká Kvalifikační a personální agentura a Město Paskov (v některých případech tyto sídlí a působí mimo území působnosti MAS Pobeskydí, na územích působnosti partnerů projektu).

Z dalších čísel k projektu uvádíme:

- dokumentace projektu (pouze její oficiální část) čítá cca 990 tisíc slov (o čtvrtinu více než Bible krále Jakuba),

- další dokumenty a výstupy projektu naplnily 36 šanonů,
- uzavřeno bylo 331 dohod o provedení práce, čímž se MAS Pobeskydí stala nejvýznamnějším zaměstnavatelem v třanovické podnikatelské zóně,
- vykázáno bylo téměř 13,5 tisíce hodin práce,
- zpracováno bylo 480 faktur,
- uskutečnilo se 50 setkání metodických klubů, 104 jednání pracovních skupin a řídicího výboru, 22 strategických porad realizačního týmu (nestrategických a porad typu B a C bylo nepočítaně),
- ztratilo se 17 cedulí s povinnou publicitou,
- zničeny byly tři sešíváčky.

Za všemi čísly se skrývá nadšení všech zapojených stran a z naší strany pocit smysluplné a dobře odvedené práce. Aniž bychom si chtěli ješitně přičítat větší zásluhy, než se sluší, kolem projektu se vytvořila parta skvělých lidí (do níž počítáme především zástupce škol a dalších zapojených organizací), se kterými je radost jednat a spolupracovat, i trávit nepracovní chvíle před či po jednáních, nebo mimo ně (důkazem budiž společná fotka ze závěrečné konference). A to není málo.

Všem jim děkujeme a těšíme se na další.

Lenka Bury
Zdeňka Platošová
David W. Novák

Dotační výzva opět zacílí na místní podnikatele, spolky, ale také obce

V rámci výzvy Programu rozvoje venkova budeme opět přijímat projektové záměry místních podnikatelů, firem a spolků. Věříme, že se v každé obci Pobeskydí najdou zajímavé projektové záměry, které budou financovatelné právě skrze dotační výzvu MAS.

Za posledních pět let naše MAS vybrala k financování více než sto projektů místních podnikatelů, ale také spolků a obcí. Podnikatelé nejčastěji investovali do nového strojního vybavení (zemědělské stroje, minibagry, stolařské stroje, moderní CNC stroje atp.), zatímco obce a spolky modernizovaly zejména zázemí pro spolkovou činnost a vybavení hasičských jednotek (modernizace zázemí kluboven, ozvučení sálu, projekční technika, technika výjezdových jednotek atp.). Předpokládáme, že výzva bude vyhlášena během února 2022. Projekty žadatelů je vhodné na MAS nejdříve konzultovat. Konzultace probíhají zdarma. Více informací Vám

poskytne projektový manažer Petr Piekar (+420 773 761 063; piekar@pobeskydi.cz).

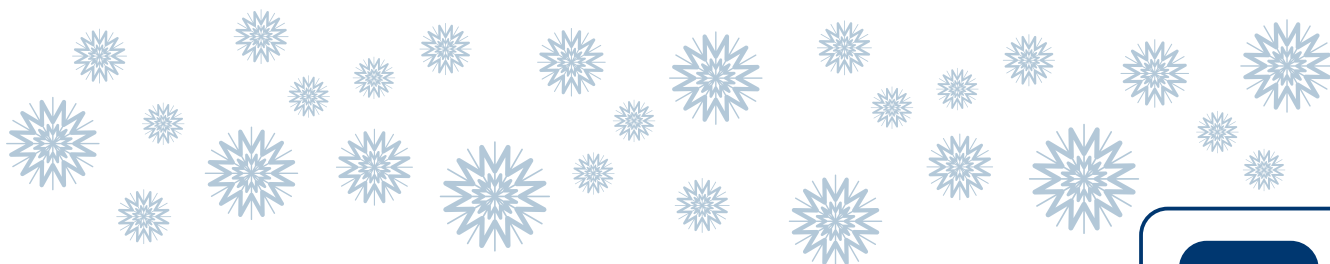
Výzva bude zaměřena na tyto ekonomické činnosti:

- Zemědělská prvovýroba
- Potravinářství a krmivářství
- Vybrané řemeslné činnosti, služby a maloobchod
- Lesnictví a dřevozpracující provozy

Občanská vybavenost:

- Veřejná prostranství
- Mateřské a základní školy
- Spolková a kulturní činnost včetně knihoven
- Hasičské jednotky kategorie JPO V

(PP)

MAS Pobeskydí spolupracuje s novým lokálním destinačním managementem „Lysá hora“

V minulých číslech zpravodaje jste si mohli přečíst o aktivitách MAS Pobeskydí v cestovním ruchu, které se týkaly převážně problematiky parkování a masového turistického ruchu v okolí Lysé hory. Tato, ale i další témata vedla k tomu, že spolek BESKYDHOST inicioval vznik lokální destinační společnosti v rámci struktury svého spolku.

Podařilo se připravit strategii a následně projít certifikačním procesem u agentury CzechTourism. V září 2021 byl spolku BESKYDHOST vydán certifikát Lokální organizace destinačního managementu jako prvnímu subjektu v Moravskoslezském

kraji. MAS Pobeskydí bude se spolkem BESKYDHOST nadále spolupracovat zejména na rozvoji šetrného turistického ruchu v území MAS. Projekty „lokální destinačky“ budou samozřejmě navazovat na aktivity a produkty Destinačního managementu turistické oblasti Beskydy – Valašsko a krajské destinační společnosti Moravian-Silesian Tourism.

Důležitou aktivitou bude v nejbližší době příprava implementace Strategie cestovního ruchu MSK 2022+, která by měla být schválena zastupitelstvem MSK během jara 2022.

(DCH)

MAS Pobeskydí, z. s.

739 53 Třanovice č. p. 1, e-mail: mas@pobeskydi.cz

www.pobeskydi.cz, www.facebook.com/MASPobeskydi

Pojďme založit energetické společenství

Aktuálně se zvyšující ceny energií jsou pro mnohé velkou výzvou. Jednou z cest, jak mít ceny energií (částečně) pod kontrolou je využívat vlastní obnovitelné zdroje.

Je zde však zádrhel. Co s přebytečnou energií, kterou nám např. fotovoltaika či bioplynová stanice vyrobí? Prodat do sítě za pár korun? Existuje i jiná cesta – prodat ji za férovou cenu svému sousedovi, obci či místní fabrice. Tento koncept výroby a spotřeby energie v komunitě je v Evropě znám pod pojmem komunitní energetika. Například v Belgii či Irsku mají komunitní společenství dlouholetou tradici. S novou energetickou legislativou bude mít tento koncept své místo také v České republice. Nemá však smysl čekat na legislativu. Železo se musí kout, dokud je žhavé. Založme si energetický spolek v Pobeskydích a budme jedním z prvních energetických společenství v ČR.

Na našem listopadovém semináři Udržitelná energetika na venkově nám hosté z řad odborníků představili úskalí energetických auditů a dotací v oblasti nejen obnovitelných zdrojů

energie, a také zkušenosti MAS Opavsko s komunitní energetikou a jejich nově vzniklým energetickým společenstvím. Seminář byl pro všechny účastníky velkou inspirací. Dokonce se přihlásili první zájemci o založení energetického spolku i u nás v Pobeskydích.

Více o komunitní energetice vč. informačních článků naleznete na našem webu. Dále ke čtení doporučujeme praktického průvodce Komunitní energetika – jak získat zpět kontrolu nad energetikou, který je v tištěné podobě k dispozici u nás v kanceláři.

(KN)

Setkání místní komunity k otázkám pomoci a podpory potřebných

Začátkem listopadu proběhlo první setkání místní komunity a místních aktérů v sociální oblasti s důrazem na území povodí Stonávky. Setkání se zúčastnili zástupci obyvatel, poskytovatelů sociálních služeb, i samosprávy.

Své projekty „Podpora pečujících osob v Pobeskydích“ a „Paliativní péče MEDICA v Pobeskydích“ představili zástupci Slezské diakonie a MEDICA Třinec. Na setkání rezonovaly následující témata: podpora osob pečujících o seniory či hendikepované osoby, rozvoj paliativní péče a pomoc lidem v tíživých životních situacích. Přítomní se shodli na potřebě rozvoje sociální práce v obcích a vytvoření pozice poradenského komunitního pracovníka, který by si potřebné vyslechl a nasměroval je na odpovídající

sociální službu, nebo jim jinak zprostředkoval pomoc v jejich tíživé situaci. Pracovníci MAS přišli s nápadem pravidelných setkávání zástupců sociálních služeb a samosprávy s propojením se vzdělávacími akcemi, exkurzí či prezentací sociálních služeb široké veřejnosti.

V příštích měsících uspořádáme setkání v dalších mikroregionech Pobeskydích, na kterých budeme hledat potřeby území nejen v sociální oblasti, ale také v oblasti komunitního života, podpory rodiny, zaměstnanosti. Na tato setkání budou již navazovat jednání pracovní skupiny a příprava společného projektu MAS Pobeskydích v Operačním programu Zaměstnanost plus.

(KN)

MAS Pobeskydích, z. s.

739 53 Třanovice č. p. 1, e-mail: mas@pobeskydi.cz

www.pobeskydi.cz, www.facebook.com/MASPobeskydi

Regionální značka BESKYDY originální produkt

V rámci naší regionální značky BESKYDY originální produkt jsme za uplynulý rok stihli mnohé. Proběhly dvě certifikační komise, během kterých byl certifikát udělen celkem sedmi novým výrobkům. Na poslední, listopadové certifikační komisi byly certifikovány masné produkty z malokapacitních jatek v Mořkově (Machač malokapacitní jatka), borůvkový džem z Raškovic (Beskydský dvorek) a prošívané vlněné příkrývky z Čeladné (Mitura příkrývky). Aktivní jsme byli i v navazování nových vztahů, a to jak v regionu, tak v zahraničí.

Bohužel i nás v jisté míře zasáhla pandemie Covid-19, zejména při přípravě trhů a poutí. Z tohoto důvodu směřovaly naše kroky spíše do online prostoru. Nastartovali jsme Facebookové a Instagramové stránky, kde v současné době publikujeme příběhy našich výrobců. Můžete se tak blíže seznámit třeba s Vaším včelařem, dodavatelem masa, nebo sládkem.

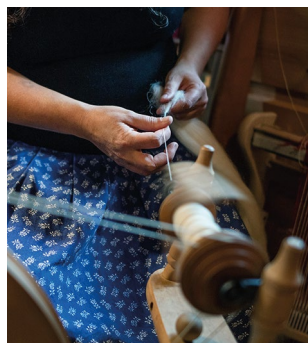
Aby byl Váš rok 2022 hned z kraje sladký, zkuste při svých zimních toulkách zavítat do Málkovy čokoládovny, která se nachází v Rožnově pod Radhoš-

těm. Jestli si kladete otázku, kde se zrovna v tomto beskydském městě vzala čokoládovna, pokračujte ve čtení!

„V Rožnovském pivovaru to na začátku minulého století nevonělo jen chmelem, ale také nebesky dobrou čokoládou. Paní Málková, rozená hraběnka Anna Kammel von Hardegger, byla výbornou cukrářkou a v pivovaru, který z lásky koupila pro svého muže, sládku Alberta Málka, připravovala své laskominy. Když praprapravnuk Málkových v roce 2009 znovuotevřel rodinný podnik, rozhodl se kromě tradičního piva vrátit chuť také pralinkám. V Málkově čokoládovně si pochutnáte na ručně dělaných, podle dochovaných receptů připravovaných specialitách z kvalitní 64% ekvádorské a 72% indonéské čokolády. Sladké potěšení, které dobylo celý svět, rozhodně neurazí ani jako dárek.“

Pokud si myslíte, že byste i Vy mohli svými historickými znalostmi o regionu a tradicích přispět do naší značky, neváhejte se na mě obrátit: Zuzana Zaoralová (+420 605 449 004, zaoralova@pobeskydi.cz), koordinátorka značky BESKYDY originální produkt.

(ZZ)

MAS Pobeskydí, z. s.

739 53 Třanovice č. p. 1, e-mail: mas@pobeskydi.cz

www.pobeskydi.cz, www.facebook.com/MASPobeskydi

Seminář „koloMAS“ informoval o nových trendech v cyklodopravě a cykloturistice

Úterý 29. července 2021 patřilo v Třanovicích cyklistice! V budově místního komunitního centra se sešli zástupci laické i odborné veřejnosti, podnikatelé v cyklistice, starostové obcí i vyslanci Krajského úřadu MSK a Destinačního managementu turistické oblasti Beskydy – Valašsko.

Díky Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu a Celostátní síti pro venkov MSK, pod jejichž záštitou se akce konala, získali zúčastnění mnoho nových informací a užitečných tipů v oblasti cyklistiky. Přítomné starosty zaujala především prezentace budoucího cyklokoordinátora MSK Martina Hiltavského. Ten od října 2021, jakožto zaměstnanec krajské destinační společnosti Moravian-Silesian Tourism, koordinuje činnosti cyklistické dopravy v Moravskoslezském kraji. Naopak laickou i odbornou veřejnost zaujala prezentace zástupce společnosti ekolo.cz týkající

se rozvoje elektro-nabíjecích stanic na území ČR, během které byl také představen model nabíjecí stanice a možnosti jejich instalace. Zajímavé produkty vážící se k cyklistice z pohledu cestovního ruchu zmínil zástupce destinačního managementu turistické oblasti Beskydy – Valašsko Miroslav Konvičný, který přidal i příklady ze zahraničí. Dopolední blok přednášek pak ukončil Jaroslav Votýpka z Mikroregionu Žermanické a Těrlické přehrad, který představil největší cykloprojekt v území MAS Pobeskydí – cyklostezku okolo přehrad Těrlicko a Žermanice. Kromě teoretických přednášek měli účastníci příležitost se fyzicky seznámit s elektrokoly a způsobem jejich nabíjení v praxi. Akci jsme ukončili projíždkou na elektrokolech po nedaleké cyklostezce financované z programu IROP, spolu s přednáškou Radka Leskovjana, který se v turistické oblasti Poodří snaží rozvíjet cykloturistiku novými a neotřelými způsoby.

(DCH)

Pokračuje příprava Strategie Pobeskydí 2021+

Probíhají přípravy na plné spuštění nového programového období Evropské unie. S tím souvisí pokračující práce na přípravě Strategie Pobeskydí 2021+. První velký krok už máme za sebou. V srpnu nám byla Ministerstvem pro místní rozvoj schválena koncepční část strategie. Ta obsahuje především analýzu

problémů a potřeb Pobeskydí a vytvoření strategických cílů, specifických cílů a opatření. Nyní v území probíhají diskuze o nastavení akčních plánů k jednotlivým operačním programům.

(PP)

MAS Pobeskydí, z. s.

739 53 Třanovice č. p. 1, e-mail: mas@pobeskydi.cz

www.pobeskydi.cz, www.facebook.com/MASPobeskydi

Živá voda pod Beskydami

Již více než rok probíhá v podhůří Beskyd díky nadšení dobrovolníků mapování krajiny dle metodiky spolku Živá voda. Lidé si jsou stále více vědomi, v jak špatném stavu naše půda je, a že stav půdy souvisí s náhlými povodněmi či suchem. Cílem mapování je pomocí mobilní aplikace zanechat data z terénu a poslat je jako soubor k dalšímu zpracování. Podle Aleny Czyžové, koordinátorky a realizátorky mapování, se díky komplexní metodice mohou do mapování krajiny zapojit i úplní laikové a dodat tak cenná data odborníkům. Člověk tak spojí příjemné s užitečným. Během procházek naší útulnou krajinou mnohdy nepotkáte ani nohu.

Smyslem celého projektu je navrhnout krajinu tak, jak by měla vypadat, aby byla odolná vůči extrémním výkyvům počasí, a aby přečkala prudké deště i delší období sucha bez splachů půdy, bez následků úhynu rostlin a živočichů.

Na podzim proběhlo několik vzdělávacích akcí, kdy členové spolku Živá voda vedli komentované procházky krajinou. O velkém zájmu veřejnosti svědčí vysoká účast místních lidí, komentované vycházky v Janovicích se zúčastnilo téměř padesát osob.

Samotné mapování probíhá po menších skupinách a zapojit se může každý. V terénu je „nováček“ nejprve zaučen a poté se může držet ve skupině, nebo může vyrazit mapovat sám. Učíme se krajinu číst. Na zdraví krajiny hledíme z pohledu vody a vláh. Sledujeme, kudy teče voda, kde zasáhne,

sledujeme sklon, kudy poteče případný přívál vody a co může způsobit. Naopak hledáme místa, kde lze vodu efektivně zadržovat (např. ozelenění, remízky). Do práce se nemusíte zapojovat pouze v terénu, navštěvujeme také archivy a z nich čerpáme historická data, staré mapy císařského otisku. Hospodaření našich předků je pro nás velkou inspirací. V neposlední řadě shromažďujeme data o melioračních systémech – odvodňovacích trubkách, kterými je protkána naše krajina. Mapujeme jejich stav a následně nabízíme řešení, co s nimi dál.

Krajina našeho okolí nás mnohdy ovlivňuje více, než si připouštíme. Pokud byste se chtěli dozvědět více, navštivte www.zivakrajina.info, nebo se ozvěte Aleně Czyžové na ziva.krajina.podbeskydi@seznam.cz

(PŽ)

Mapování si vyzkoušel i tým MAS Pobeskydí.

*Na přípravě zpravodaje se podíleli Krystyna Nováková,
Lenka Bury, Zdeňka Platošová, David W. Novák, Veronika Kalibánová,
Zuzana Zaoralová, David Chovančík, Petr Piekár a Pavel Žiška.*

Zpravodaj MAS Pobeskydí evidenční číslo MK ČR E 19895 vychází 2x ročně.
Vydává MAS Pobeskydí, z. s., sídlo: 739 53 Třanovice č. p. 1, IČ: 71212612,
e-mail: mas@pobeskydi.cz.

Toto 22. číslo léto 2021 vychází dne 20. 12. 2021 v Třanovicích.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR